

նէն աւելի ճերմակ բուրդէ զգեստ
ներ հագած , երգեր կ'երգէին 'ի
գովեստ Ալինի և Արիսթօնօսի ,
որովհետեւ մարդ չէր կրնար գովել
մին առանց միւսն ալ գովելու , և ոչ
բաժանել երկու անձինք , որ իրենց
մահէն իսկ յետոյ այնպէս սերտիւ
միացած էին :

Ամենէն հրաշալին այն է որ առա-
ջին օրէն մինչդեռ Սօֆրոնիմ կաթէ
և գինիէ ըմպելեաց նուէրները կ'ը-
նէր , կանանչ և հոտաւէտ մրտե-
նի մը գերեզմանին մէջ բուսնելով
յանկարծ իրեն խիտ գլուխը բարձ-
րացուց երկու սալորները իրեն ս-
տերուն ստուերով ծածկելու համար
Աւարաքանչիւր մարդ ազազակեց թէ
« Արիսթօնօս » 'ի վարձատրութիւն
իւր առաքինութեան , այսպիսի գե-
ղեցիկ ծառի մը փոխուած էր Ատ-
ուածներէն :

Սօֆրոնիմ ինքնին զայն ջրելու
խնամք տարաւ և իբր Աստուածու-
թիւն մը զայն կը պատուէր : Այս
ծառը չհիննայէ զատ , տասը տար-
ուան միջոցին մէջ կրկին կը նորո-
գուի , և Աստուածները այս հրաշ-
քով կամեցան յուցնել թէ « Առա-
քինութիւնը » որ մարդկանց յիշգր-
թեան մէջ այնպիսի քաղցր բուրում
մը կը թողու , բնաւ չըմեռնիր ր :

Թարգ . Ս . Սիւրիւ
Տ . Սաբիւթան ,
Տեգրանիւրայի :

— Երանգաւորաց վարժարանիս
տարեկան հանդիսին մէջ կարդացու-
ած տաճկերէն ծառին հայերէն տա-
ռերով գրուածը կը գնեմք հոս :

ՍԵՄԵԱԹԼՈՒ ՊԱԹՐԻՔ ԵՓԵՍՏԻ
ՀԱՋՐԵԹԼԵՐԻ , ՓԱՋԻԼԵԹԼՈՒ ԹԵՀԱՊԻՆ
ՎԵ ԽԱՅՐԵԱՀԱՆ ՃԵՄԱԱԹ :

Իսթիմա վէ իժինանըղը աճիլանէ
պիրլէ պալատէ զիբր օլուսնան հագիր
քէլամէրիմիղէ տավէթ իժալքուէն
մատաւ , սէրունինտէ պուլունան
խաթալէրին տալի գալէմի աֆիլ իլէ
աֆիլնըղը բէճա վէ իսթիրհամ խէ-
րիմ :

Իշ պու օնտօգուղունճու տէվրտէ
Իվրուա էհալիսինին պու գատէր ի
լէրու կէթմէսի , անլէրին իլիմտարը
ղընին հասըլաթը տըր , պունլար իլ-
մին գուվիլէթի իլէ հէր պիր սանաթ-
լարլն պիր գօլայ ուտուլնի պուլմա-
ղա , տայիմա դայրէթ իթմիլ վէ լէյլ
աւ նիհար իթմէքտէ տիրլէր : Վէլամի
նաղիզանէմի տահա զիյատէ թաստիգ
իթմէկէ հաճէթի մէս իթմէյուպ , ա-
սըլ իլէ կէօրիւպ (պիր իքի մակ պէօ-
տի մէսաֆէտէ օրան պէրտէլէր , վա-
թիլ վէ շէն—գը—թէր գուվիլէթիլիլէ ,
իքի իւղ կիւն զարֆընտա գաթի իթ-
տիլլէրինի) միւ շահտէ խէրիլ : Վէ
թէքրարէն պիր թարաֆտան նաղար
խտէրիլքի , լէլէղաֆ խաթթը տիւն-
եանըն պիր ուճուստան օլ պիր ուճու-
նա գատարխապէր կէօթիւրիլ ր . էյ-
լէ պիր սիւրաթ իլէ քի , գարշարնա
րաթ կէլէն տէնիլ վէ գարա , վէլ
հասըլ ճէմի սնպ մահալլէրի քէսէրէք
խապէրլէրի եէրլի եէրինէ եէթիշտի-
րիլ . վէ տահա պիայնիհի չօգ շէյլէք
քի ճիւմէնին մալիւմիւ տիւր : Իշ-
լէ խէ իլմ հէր պիր սանաթլարլն սա-
լը իմիլ վէ հէր պիրինտէն զիյատէ
լաղըմը վէ ֆաիտէլիսի : Իվիլէթ , իլմ
հէր պիր սէնաթթաթէն զիյատէ ճիւմ-
լէ ինսանլարա լաղըմը վէ ֆաիտէլի
տիր , վէ պիր ճէլլէնա միսալի , քէն-

տի փերթէլ ու իլթիմասիլէ նատան լըդ դարանլըղընըն տերունինտէ գալ մըլ ահմագ վէ տերամէնտէրի թախ լիս վէ թախլիյէ իլէ , մէգ.բիւր .քա րանլըգտան տըշարը լըդարըր . վէ պու իլմ տէսիկիմիլդ տախի ալէսսէվլիյէ մէքթէպլէրտէ թահսիլ օլունտուղուն տան , հէր պիր առեմ պործլու տուր քէնտի վադթը սապալէթինի մէղ . բիւր մահալտէ կէշիւմէյէ , քէնտիյէ ֆախտէլի իլմ ու ֆինուէնուլթահ սիլ իթմէք իշիւն : իշթէ պունուէն ի շիւն տիր . բի , թիւրլիւ թիւրլիւ մէք . ևաթիւլ վէ մէտրէսէլէր տախմա բիւ շատ օլունմագտէ տիր . վէ պէյլէ մէքթէպլէրտէն պիրթի տէ , իշպու Սար Նադուպ իշմէնի Սանասթըրը մըղըն մէքթէպլի տիր , բի միլլէթիմի զին սէմահաթ վէ սատագաթը իլէ վէ Վթըֆէթլու Րուհանի Փէտէրիմի զին վէ անըն Վայրէթէշ Րահիպա նընըն արղու վէ դայրէթիլէ բիւշատ օլունմուշուր՝ այրու այրու մէմէք քէթլէրին Սիլլէթիմիլ չօծուգլարը նըն իլմ ու ֆինուէնու թահսիլ էյլէյուպ հէմ Սիլլէթիմիլէ և հէմտէ Տէվլէթի Վլիէյէ ֆախտէլի ազալէր վէ ա րիֆ քիմէսնէլէր օլմալէրի իշիւն :

Պունլարտան մատաա իլմ ու ֆիւ նուէնուէն զիյատեսիլէ իլէրուլէմէսի ի շիւն , պու ասըր միւնէվլիլէտէ պու լընան էհլի մաաիֆ վէ մուհիպպի իլմ տէվլէթլէր , տիւրլիւ վէ տիւր լիւ մէմէքթէթլէրտէ կէօնալէօն մէք թէպլէր բիւշատ իթտիքտէն սօնկրա , անլերին քէսէրէթի իշիւն տախմ դայ ըթ իտէրլէր : իշթէ պու մուհիպպի իլմ վէ մերհամէթլու Տէվլէթլէրտէն պիրթի տիր Շէվքէթլու Շահինշահ Սուլթան Վաթիւլ Վղիլ խան էֆէն տիմիլ , բի տիւրլիւ պէտիւրլիւ մէմ լէքթէթլէրտէ մէքթէպլէր բիւշատ իթ տիքտէն մատաա , էլազըն վադըթլար

տա Տէր-ալլիյէտէ Սուլթանիլէ նամ պիր մէքթէպ տախի բիւշատ էյլէմիլ տիր , բի թէքլիֆսիլ հէր պիր միլլէթ չօծուգլարընտան տախի , գապուլ օ լունույօր : իշլէ իտէ վաճիպլի զիմ մէթիմիլ տիր տախմա էէքտիր ու էէք զէպան Հադ թիւալա Վղիլ-իւշ-շան հազրէթլէրինտէն նիյազ իթմէք բի Սէհապէթլու , Վղամէթլու , Վլիլի նիմէթ իֆէնտիմիլէ թիւքէնմէղ էօմրլէր , էպէտ Վլի Օսման Տէվլէթի նի թախթը սալթանաթընտա գատիմ էյլէյուպ , պունտան սօնկրա տախի նիլէ նիլէ մէքէաթիպլէր բիւշատընա մուվաֆֆադ օլուն , բի հիւքմիւ ալ թընտա օլան ճիւմլէ միլլէթլէր փէշ քէշլէրինէ նայիլ օլունլար :

Ճէնապի Հադ վէ թիւգատտէս հազրէթլէրինտէն նիյազ իտէրիլ , բի իշպու տուամըղը վիւքալէրսալթանա թի սէնիյէյէ վէ մէմուրինի բիրամ իֆէնալիլէրէ տախի իհսան պույուր սուն վէ Րուտսու շէրիֆ միւթէսարը ֆը Սէատէթլու Վէամիլ վաշա հադ րէթլէրինէ , բի բուլ ու շէպ էհա լինին իաթիրահաթը իշին դայրէթ ի տէր , հէր պիր ֆախտէլի նիգամաթ իլէ իշպու պէլտէլէրի շէնլէթմէյէ , իշթէ պունուէնլէ դաթը վալալէրինին էհալիյէ նէ գատար դայրէթ վէ մու հապպէթի օլունղու պէյան օլուր , վէ պունա տա պիր իապաթ օլունա պիլիւր , պու կիւն իշպու զիյնէթիմի զէ թէշրիֆ պույուրմալէրի :

Վէ տախի և անտէվլէթմէտար Րու հանի Փէտէր , Հազրէթլինիլին վէ ֆա զիլէթլու Րահիպանըն պիլլէրէ էթ տիկի պունճա ճէմիի ճէվալիլ վէ ա վաթըֆը աճէպա նէ իլէ իֆա իտէ պիլլէճէկիլ , վէ մուգապէլիսինի էտա էթմէյէ գատըր օլաճագմըրը . խայր , ճէվմէն մէտուէն գալաճաղըմըրը գա հիր վէ նիւմայան օլունղունտան ճէ :

մի բէֆիգլէրիմ իլէ պէրապէր Հագ
թէալա Հաղրէթլէրինտէն տիլէրիզ
քի պէտէլ օլարագ քէնտի մէրհամէթ
լէրինի իհսան էյլէյուէլ, էօմիլէնիւ
զիւ տախի տօլու էօմի իլէ մուամմէր
էյլէյէ . քի ֆիրրինիզէ գօտու զուճուզ
պունճա էյլիքլէրին իճրասընտա պու
լունմաղա քէմալ մէրթէպէ գա
տըր օլասընըզ, վէ պունուէնիլէ պէրա
պէր Սիլլէթիմիլ շօճուգլարը տախի,
սայէի Տէվլէթ, վէ սայէի Սիլլէթտէ
վէ Հաղրէթլինիզ սայէսինտէ իլմ ու
ֆինուէն թահսիլ իթմէկէ գատըր օլ
սունլար :

Պ. Յ. Յարր-Էլ-Նէան
Թէլէշ Տէպի-Մանի Սար
Լագրալ Սանասլըրնէն :

Պատարագ Ելիթ
1880 Նիսան Կ

Ը.Ր.Գ.Ը.Յ.ԻՆ

ՍԵՏԱՅԻ ՀԱԳԱԳԻԻԹ

Վասն պահելոյ դմէղ ՚ի զգար
տու թենէ մարդկան և յորոգայ
թից սատանայի զտէր աղաչեցուք
Ժամգիր :

Ոչ սակաւ յաւելլով քան թէ
զայրացմամբ կը լսենք վերջին օրերս
Պօլսոյ մէջ Սէտայի մը ձայնը Լիբիկէի
եղերքներն ալ արձագանք տուած :
Թողունք ուրիշներու իրեն վրայ ու
նեցած կարծիքը, սակայն ինքն իր վը
րայ այնպէս կարծած և վստահացած
է, որ եթէ երբէք խօսք մը լսէ, նոյն
խօսքը դատելու գիտութիւնն ունի
ինքը . եւ եթէ երբէք սլիտի խօսի,
խօսելէ յառաջ կըսէլ գիտէ իւր խօս

քը : Սակայն այսօր գործերն այնպէս
կը ցուցնեն որ կամ երբէք չգիտեր
և չգիտնալովն հանդերձ չհասկնար
ալ, և կամ գիտութեամբ կը ստէ իւր
խօսքերուն մէջ, նսրատակ ունենալով
խաբէրու :

Չկարծէք երբէք Սէտան, որ Չեր
զըսարտու թիւնը սլիտի զօրէ Հայ ե.
կեղեցականին վրայ . եթէ դուք չու
նիք երբէք ձեր լսածը դատել, հասա
րակութեան հասկացող մասը ունի
դատել ձեր լսածը . եթէ դուք չու
նիք ձեր խօսելիքը կըսէլ, հասարա
կութեան հասկացող մասը մտաց դա
տաստանաւ կործեաց աղատութեան
ատենին առջեւ . գիտէ ձեզի պատաս
խան կըսէլ : Եթէ չգիտէք դուք
ճշմարիտը խօսիլ և գեռ հատապտեն
էք ձեր հին նպատակին, այսինքն հա
սարակութիւնը խաբէրով ձեր ուղած
տեղը գործածելու նպատակին վրայ,
հասարակութեան հասկացող մասը
դարձեալ ունի քննութիւն քս մէն մի
խօսուածքներուդ և գիտէ խայտա
ռակել քու խաբէութիւնները նոյն
խի պարզամտաց առջեւ :

Չարին չոր նպատակը թէ և ըլ
լայ հարկը աշխատութեամբ, կը կա
սի բարւոյն առջեւ եթէ մէկ աշխա
տութիւն ալ ունենայ :

Սեղ համար երբէք հարկ չկար,
որ ձեզի դէմ գրիւ շարժէինք այսօր,
վասն զի հասարակութեան հասկացող
մասը վսեմապէս պատասխանելով
պատրանձեցուց թերեւս ղձեղ աշ
խարհի առջեւ :

Կաթողիկոսութեան այն անարգ խըն
դիրները, պապագաւանութեան վե
րաբերեալ այն ամօթալի առաջարկու
թիւնները, որոնք աշխարհի մեծագոյն
մասին պատկառանք ազդեցին, ղձեղ
չկրցան ամաչեցնել տակաւին . վասն
զի երեսնիդ պինդ է և ոչ եթէ ե